

ГОТУИСЯ

„ГОТУЙСЬ”

Журнал пластового новацтва
“NOTUJS” — MAGAZINE
for Ukrainian Children

Видає Головна Пластова Булава

Редагує Колегія:

пл. сен. Леся Храплива,
ст. пл. Світляна Луцька,
ст. пл. Іриней Юрчук
Адреса Редакції:

LESIA CHRAPLYWA
158 East 7th St., Apt. 3A
New York 10009, New York
Адмініструє

Крайова Пластова Старшина
на ЗДА.

Адреса Адміністрації:

“P L A S T” Inc.
New York 10003, N. Y.
140-142 Second Avenue

Обкладинка роботи

Оксани Боркс

З М І С Т :

„Сирітський Великдень”	2
Сирій Орел Орест:	
Пригода у Вильні	6
Про що звірі пишуть	8
„Готуйсе” авто	11
Ростик і Костик	12
Що пише Мишка-Гризикнижка	16

„ГОТУЙСЬ” ДЯКУЄ ЗА ДАТКИ НА ФОНД:

В лютому числі ми згадували, що новацтво із **Сент Кетрине**, Канада, склало спільну пожертву на фонд „Готуйсь” у висоті 25.39 доларів. Тепер подаємо поіменний виказ жертводавців: Рій „Ведмедики” — 1.44, Братчик Орест — 3.00, новаки: С. Шах — 3.00, Я. Пришляк — 2.00, М. Сьолковський — 1.15, Данко Фіцик — 0.25, Р. Гнатиш — 0.25, Кухар П. — 0.25, Рій „Фіялки” — 2.00, Сестричка Дося — 3.00, новачки: Романа Кухар — 2.00, Н. Головат — 1.25, Л. Грабовенська — 1.25, В. Роздольська — 1.00, Л. Ткачук — 1.00, О. Шевчук — 0.80, Діяна Оріщик — 0.25.

На уродинах майбутнього новака, Ореста Продана, заколядували 5.00 доларів та переслали „Готуйсе” такі новачки з Вінніпегу, Канада, із сзосю сестричкою **Марусею Саведчук: Романа Романович, Леся Саведчук, Христя Продан** та юначка **Ірка Продан**.

Новачки із **Монтреалу**, Канада, склали на час не тільки всі свої передплати, але й передплатили „Готуйсь” двом своїм наймолодшим новачкам, які щолитш прийшли до новацтва.

„Готуйсь” щиро дякує за всі ці пожертви та жеде дальших!

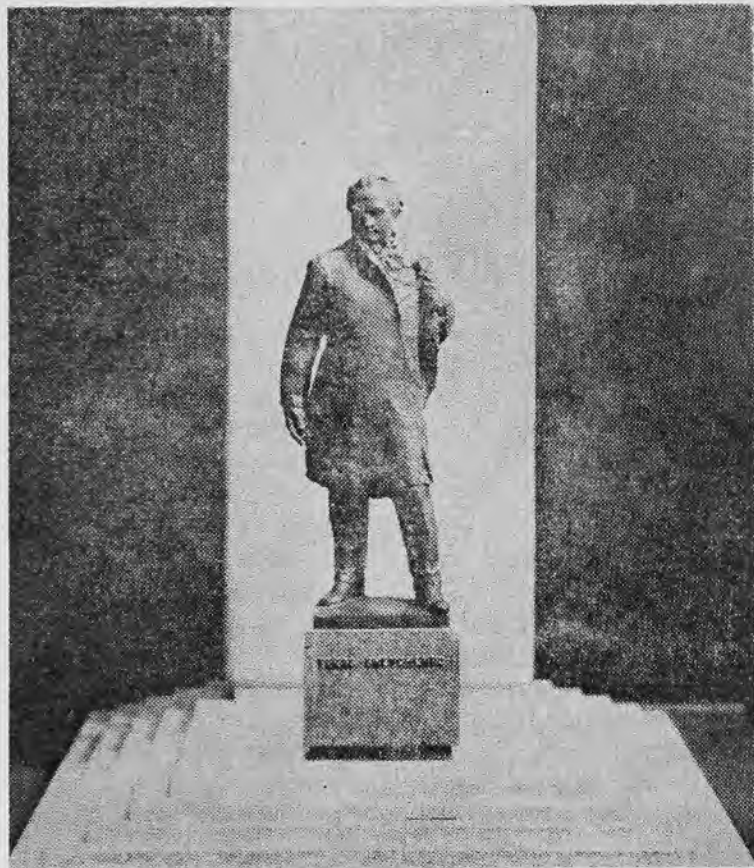
ГОТУЙСЬ

ЖУРНАЛ ПЛАСТОВОГО НОВАЦТВА

Ч. 3 (94)

Березень

1964

БУДЕШ, БАТЬКУ, ПАНУВАТИ!

Цей пам'ятник стане вже в червні цього року в столиці Америки, Вашингтоні, щоб про нашого Тараса Шевченка знав цілий світ. Пам'ятник виконав український різьбар Лев Молодожанин. Ставлячи цей пам'ятник, українці відзначають стоп'ятдесятиліття з дня народин нашого найбільшого Поета.

Мал. І. Савойка

Сестричка Леся

СИРІТСЬКИЙ ВЕЛИКДЕНЬ

Перша нозачка (в однострої та з писанкою в руках вибігає перед спущеною заслоною): Погляньте, яка в мене прегарна писанка!

Друга новачка (вибігає з другого боку, також в однострої): А в мене ще краща! Мені мати написала!

Перша: А мені тітка! Я вже так дуже жду Великодня, щоб посвятити наші писанки!

Друга: Всі ми ждемо! Це таке радісне свято!

Перша: Для нас радісне, але не для всіх воно таке буває. Ось наш найбільший поет, Тарас Шевченко, святкував один Великдень далеко від рідної землі, в кіргізьких степах...

Друга: Та не лиш один Великдень! Він десять років мучився далеко від рідної землі та від своїх друзів.

Перша: Але в один такий Великдень він був таки зовсім сам і було йому дуже сумно. Тоді він згадував, як святкують Великдень в Україні та написав такий віршик...

Друга: О, я знаю! „Сирітський Великдень”!

Перша: Так, я про нього й думала, бо я сама вивчила його, щоб виголосити на нашому пластовому Свяченому!

Друга: Але й тепер можеш його виголосити! Тут же зібралось так багато людей, щоб пошанувати Великого Тараса!

Перша: То й я його вшаную цим віршем! (Кланяється глядачам).

„Сирітський Великдень”. Написав Тарас Шевченко в 1849 році в Кос-Аралі.

На Великдень, на соломі
Проти сонця діти

Грались собі крашанками
Та й стали хвалитись
Обновами. Тому к святкам
З лиштвою пошили
Сорочечку, а тій стьожку,
Тій стрічку купили;
Кому шапочку смушеву,
Чобітки шкапові,
Кому свиту... Одна тільки
Сидить без обнови
Сиріточка, рученята
Сховавши в рукава.
„Мені мати купувала...”
„Мені батько справив...”
„А мені хрещена мати
Лиштву вишивала”.
— „А я в попа обідала!”
Сирітка сказала...

Друга: Ти дуже гарно сказала!

Мені здається, що бачу перед собою тих дітей, немов живих!

Перша: І я бачу! Так немов ось там пливе Дніпро, на пригорку розкинулось село, біля кожної хати починає розвиватися садок. І церква на самій горі. Дзвонять великодні дзвони. (Здалека чути справді дзвони). Світить сонце, так весело, а люди саме виходять з церкви. (Новачки сідають по обидвох боках сцени і приглядаються. Піднімається заслона. На сцені видно все, що описували новачки. **Одарка** входить з крашанками в кошику. **Катруся** підбігає за нею).

Катруся: Одарко, Одарочко! (Одарка пристає, оглядається). Христос Воскрес!

Одарка: Воістину воскрес! (Тричі цілуються).

Катруся: Ти так біжиш, що й не можна наздігнати. Аж віддиху мені не ставало, а тут ще й чобітки тиснуть!

Одарка: Чобітки? Хіба ти нові дістала?

Катруся: Авжеж, батько купили на базарі в Вільшані, ще й дорого заплатили!

Одарка: А гарні які, шкапові! Аж блищать на сонці! Таких певно й сам пан Енгельгардт не має!

Катруся: Лихий він, то й гріх його у свято згадувати! Але таких чобіток таки певно не має! А наш Івась знов свитку дістав від матері. Та така славна свитка, що дідусь наш дивом дивувалися. — Тобі в цій свитці хоч би й на Січ іти! — сказали. А потім лиш рукою махнули: — Нема вже в нас Січі, ой, нема!.. — Та сльозу обтерли з очей.

Одарка: А мені ось хрещена мати сорочку вишили. Цілий піст, що покладуть писанки в горщик з барвами, то зараз за вишивання беруться. Глянь, ціла лиштва так вишита, що й полотно не видно!

Ярина (вбігає, за нею біжить **Микита**, хоче схопити її за стрічку).

Микита: А таки зловлю, а таки відберу!

Ярина: Йй, напасний! І в свято збиткувати не соромиться! Тітка дарували мені таку гарну стрічку, ще й червону, а він відбирати наважується!

Микита: А таки зловлю, а таки відберу!

Одарка: А поки відбиратимеш, краще поглянь, де твоя шапка!

Микита: Шапка? (Хапається за голову). А справді, нема! А тількищо була! Ой, завдадуть мені мати, що смушкову шапку загубив, та ще новеньку! (Вибігас, дівчата сміються).

Ярина: Ну, насилу спекалася! Христос воскрес, подруженьки!

Одарка й Катруся: Воістину воскрес! (Цілюються. Сирітка входить, стає несміливо на краю сцени).

Ярина: А що вам дарували на Великдень?

Катруся: Мені чобітки! (Показує).

Одарка: А мені сорочку! (Розправляє рукав, показує).

Ярина: А мені оцю стрічку, та ще крашанки!

Одарка: Та мені теж крашанки! Ану, пограємося! Дядько Йосип не погніваються, що ми під його клунею на соломі будемо крашанки пробувати! (Сідають).

Катруся (витягає крашанку з-за пазухи): Ану, ми з тобою, Одарко! (Цокаються).

Микита (підкрадається): Овва, нічия не лопнула! Так ви і вмієте ними битися! Хай би з мною попробували!

Ярина: Ого, Микита вже знов причепився!

Катруся: А шапку знайшов?

Микита: Хіба не бачиш, що вона

в мене на голові? З правдивого решетилівського смушка!

Сирітка (підсувається ближче, розглядається цікаво).

Одарка: З правдивого, з правдивого, та ще опісля в болоті гарбована!

Микита: Коли ж і не в болоті! У траві під тином лежала, а ти не бачила, та вже насміхася!

Ярина: Та чого б нам сперечатися? Краще заведем веснянку. На те Бог і Великдень дав, щоб гратися!

Катруся: Добре, добре, веснянки! Я так люблю їх! Я буду з тобою, Ярино!

Одарка: А я з ким?

Микита: Ну, з мною!

Одарка: Я не хочу! Пождіть! (Підбігає до сирітки). Хочеш з мною веснянки виводити?

Сирітка (засоромлена): Та куди мені! У вас все таке гарне, новеньке, вам все батьки справили, а мені що? (Показує на свою одягу). Який там у мене Великдень? Ні батька, ні матері, ні хатинки...

Катруся: Як, і таки справді ніхто тобі нічого не дарував? Справді?

Сирітка: Хіба я знаю? Хіба тільки панотець забрали мене сьогодні ранком у свою хату, а паніматка обідом погодували... А то я вже зовсім примирала голодом.

Микита: Овва, велике щастя!

Ярина: Не смійся з неї! Тож для

Новачки „Синички” з Філядельфії, Америка, вшановують у своїому рої пам'ять Тараса Шевченка. З ними їх сестричка Вава.

всіх сьогодні Великдень! Ми її й до веснянки прийемо, і крашанок подаруємо, і до хати до себе прийемо.

Одарка: Прийемо вона нам за рідню стане!

Катруся: А тепер давайте веснянки! (Біжать кругом сцени, побравшись парами за руки та співають. **Новачки** прилучуються до них).

Проминула вже зима,
Снігу, льоду вже нема,
Ой нема, ой нема,
Снігу, льоду вже нема!

Прилетіли журавлі,
Соловії ті малі,
Ой малі...

Кругом квіти вже цвітуть,

Вівці трави вже пасуть,
Ой пасуть...

Пісню нашу співаймо,
Весну красну вітаймо,
Вітаймо, вітаймо,
Весну красну вітаймо!

(Заслона спадає. **Новачки** залишаються перед нею.

Перша новачка: Так гарно все було, мов у казці!

Друга: І так хотілося б теж пригорнути та розвеселити якусь сирітку!

Перша: Хіба це важко! Ось ця Оленка, що в нашому рої, не має вже татка, а мати її мусіла щоднини ходити на важку роботу, щоб прогодувати Оленку та менших діточок.

останні сходи така заплакана! То я попрошу мою маму, щоб запросили її до нас на перший день Великодня!

Перша: А я на другий!

Друга (Плеще на radoщах в долоні): А тоді й Тарас Шевченко в небі буде радіти разом з нею і з нами! (Вибігають).

Друга: О, правда! А тепер і мати її захворіла та її взяли в лічницю! Оленка прийшла на

Мал. Оксана Борис

Сірий Орел Орест

ПРИГОДА В ВИЛЬНІ

Діялося це давно. Була зима. На північне місто Вильно*) дрібненькими платками сипав сніг. Вулиці були порожні, холодні й непривітні.

У заможній дільниці міста стояв великий дім. Крізь вікна проливалось ярке світло. Довкруги дому був великий парк із старанно плеканими алеями. Так і видно було зразу, що тут живе якийсь багатий пан.

У розкішно влаштованому теплому сальоні, на м'якому фотелі сидів власник дому. В його руках був французький роман, що його він якраз читав. На малому столику біля нього стояла склянка з якимсь пахучим напоєм. Час-до-часу пан сьгав рукою по

склянку, щоб ковтнути трохи відсвіжуючого напою.

Зачитаний у свою книжку, пан відрухово сьгнув по склянку й підніс її до уст. Але не відчув смаку солодкого напою. Склянка була порожня.

Невдоволення хмарою лягло на обличчя пана. Він сьгнув по срібний дзвінок, що стояв на столику, і задзвонив. Та ніхто не відповів на його заклик. Роздратований, пан задзвонив удруге — довше, а далі став гукати:

— Гей, покойовий!

Довкруги царила тиша. Пан зірвався з фотелю й відчинив двері в передпокій.

На долівці передпокою сидів хлопець зодягнений в однострій козачка-прислужника. Перед ним на долівці лежав розпростертий кусник паперу. Олівцем, що його

*) Вильно — це столиця країни Литви, що лежить на північ від України.

він держав у руці, виводив на папері літери та образки.

— А це що таке? — аж затрясся зі злости пан.

— Та я, я . . . — зі страху хлопець не міг відповісти.

— Не лише не прийшов ти на мій заклик, але, що гірше, пишеш мовою кріпаків! Я ж казав тобі, що в цьому домі пишуть лише по-польському або по-московському! — закричав лютий пан.

— Та я, пане, не поляк ані москаль, та й писати вмію лише рідною мовою . . . пробував боронитися хлопець.

— Мовчать! — Пан підійшов до вікна та крикнув: — Гей, машталір! Всипати йому двадцять ризок! Щоб на другий раз знав, якої мови вживати!

Взяли хлопця й жорстоко покарали. Терпів він важко, але не переставав говорити й писати рідною мовою. Згодом він став найславнішим українським поетом. А тепер увесь світ поважає його за його любов до рідної мови. Якраз цього року ставлять йому в

Мал. Віра Юрчук

столиці Америки, Вашингтоні, величавий пам'ятник.

Чи знаєте, новаки й новачки, хто був той бідний хлопець, що так любив свою рідну мову?

УВАГА!

УВАГА!

В усіх адміністраційних справах журналика „Готуйсь” слід тепер писати на адресу:

„P L A S T” I n c.

140 2nd Ave., New York, N. Y., U.S.A.

Це адреса Красвої Пластової Старшини на З'єдинені Держави Північної Америки. Красва Старшина займається, починаючи від цього числа адміністрацією нашого журналика.

Мал. Марта Штинда

ПРО ЩО ЗВІРІ ПИШУТЬ

Дорогий „Готуйсь”!

Кожного місяця прочитую собі Тебе і цікавлюся новинками з життя пластових новаків, що живуть в різних країнах. Подумав я, що Твоїм читачам цікаво було б почути щось і про наш ведмежий рід. Він теж великий і розкинений по всіх суходолах світу. Тож постановив я написати до Тебе листа.

Я сам родом із Карпат, із породи брунатних карпатських ведмедів. Мої побратими-ведмеді тепер сплять у печерах-гаврах, а прокинуться аж ранньою весною, коли сонечко засвітить і стопиться сніг. Тепер у моїй печері тепло й затишно. Надворі гуляє метелиця, свище вітер та сипле снігом. Саме шум вітру розбудив мене. Я засвітив каганець, встромив велике гусяче перо в чорнило та пишу до Тебе.

Ми, карпатські ведмеді, живемо в густих, непрохідних лісах, у хащах і поміж скелями. Весною і літом полюємо в лісі, ловимо рибу в бистрих гірських потічках, збираємо ягоди та коріння. По ста-

рих дуплавих деревах шукаємо бджолиних гнізд. У цих гніздах знаходимо воскові щільники, повні смачного меду. Бджоли боронять свого гнізда, не раз обсідають нас цілим роєм та пускають на нас свої колючі жала. Але нам це не багато шкодить, бо в нас шкіра груба й шерсть густа. Про таку гостину мого предка-ведмедя у бджіл написав віршик український поет Юрій Федькович.

Літом любимо теж ходити на полонини, де гуцули випасають отари овець. Нерідко схопимо й смачного барана або овечку. За це не люблять нас вівчарі, воюють з нами і вже неодному ведмедеві вкоротили віку. Гуцули прозвали ведмедя Вуйком-Бурмилом. Це тому, що ми, ведмеді, коли добре попоїмо і ситі, бурмочемо собі з вдволення.

Ведмежий рід розкинений по різних краях світу. В околицях Північного Вігуна, де вічна зима і завжди дуже холодно, проживають білі ведмеді. Долоні їх лап покриті волосяними щіточками, які дозволяють їм порушатися звинно по ховзькому льоду. Найбільші ведмеді проживають у Кодіяку на півострові Алясці. Вони високі на 10 до 12 стіп (3 до 4 метри) та важать до 1700 фунтів (біля 800 кілограмів).

В Північній Америці добре знаний чорний ведмідь, що живе в Скелистих Горах та інших гірських околицях. Багато чорних ведмедів живе в заповіднику Єлловстонський Парк. Вони освоєні, ходять там свobodно та просять поживи у відвідувачів парку. В Полудневій Америці живуть ведмеді, що мають кругом очей обвідки із ясної шерsti. Тому звать їх ведмедами-окулярниками. В Австралії живуть малесенькі ведмедики-коаля.

Люди не раз забирають малих ведмежат до себе, освоюють їх, вчать танцювати та показувати різні штуки. Колись давно в Україні цигани водили таких приручених ведмедів з собою від села до села. Ведмеді забавляли людей своїми вигадками. Тепер можна побачити в цирку таких ведмедів, що танцюють. Хоч люди бояться ведмедів, але я думаю, що вони відчувають до нас також деяку прихильність. Людські діти бавляться змалку плюшевими ведмедиками — „місями”. І ці „місі” часто стають їх улюбленою забавкою. Цікава їх історія: першого „міся” пошила зі шматки дівчинка, що була калічкою і мусіла ціле життя сидіти на кріслі. „Місьо” дуже всім подобався і вона почала діставати щораз більше замовлень, аж поки з її дитячої гри вирости величезні фабрики забавок, а „місьо” став славний на цілому світі. Ця дівчинка звалася Маргарита Штайф і жила в Німеччині.

До нас, ведмедів, відносяться деколи і з повагою. Ось український письменник Іван Франко любив ведмедів та описував наше життя й звичаї. У своїй повісті „Захар Беркут” Іван Франко описав лови на нас, на ведмедів, що їх влаштовували в давнині в карпатських лісах лицарі-бояри. У своєму „Лисі Микиті” та в казках „Коли ще звірі говорили” Іван Франко теж описує різні пригоди, які траплялися нам-ведмедям.

Та найкращі знайомі ведмедів — гуцули. Гуцули — наші близькі сусіди, вони живуть поруч з нами в Карпатах і часто зустрічаються з нами в щоденному житті. Кожен гуцул може вам розказати неодну пригоду з „вуйком”. Якщо вам цікаво пізнати ці пригоди, прочитайте книжку М. Ломацького „В горах Карпатах”.

А чи знають Твої читачі, дорогий „Готуйсь”, що на гербі-знамені Карпатської України пишається теж ведмідь? Коли дня 15 березня 1939 року Закарпаття проголосило свою незалежність, герб Закарпаття зайняв своє місце поміж гербами інших українських земель. Ми ведмеді горді з цього, що ми представники цієї чудової частини української землі.

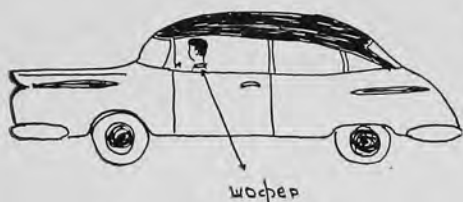
А коли поглянете вночі на темно-оксамитне небо, побачите там поміж мільйонами зірок — Сузір'я Великої Ведмедиці. Його легко пізнати, і воно показує нічню шлях мандрівникам та мореплавцям, що збилися з дороги.

Так розказав я Тобі, „Готуйсь”, дещо з життя ведмедів. Тепер прощаю Тебе та Твоїх читачів і повертаюся до дальшого зимового сну, бо хоч березень вже розпочався, але цього року до весни ще мабуть доволі далеко.

Ведмідь Бурмило

„Готуйсь” щиро дякує за цей допис Вуйкові Бурмилові та запрошує і інших звірів писати такі листи до нашого новацтва, бо кожний знає, що новак — приятель природи і тому радий їй якнайкраще пізнати. Листи від звірів відбирає Сестрижка Світляна, переписує із звіринної мови на українську та містить у „Готуйсь”.

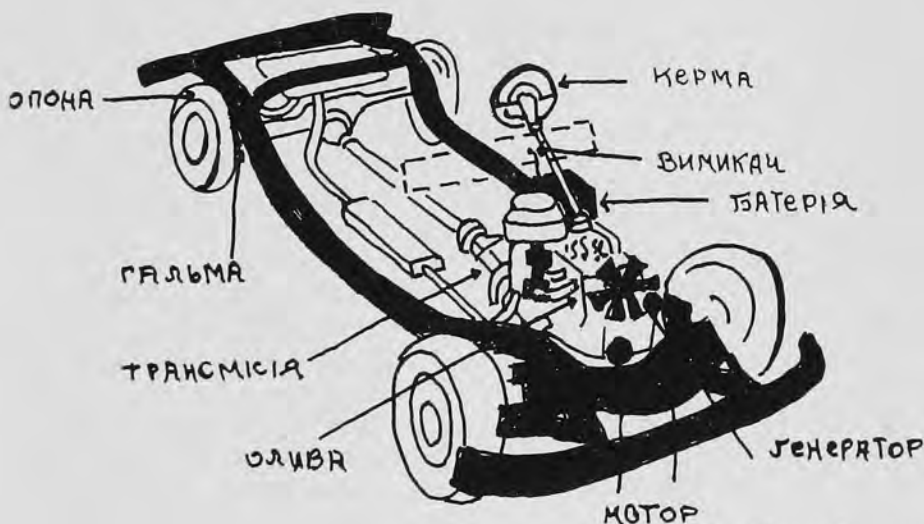

„ГОТУЙСЕВЕ” АВТО

Покищо „Готуйсь” його ще не має, але напевно Батьки багатьох із Вас мають авто і Ви радо приглядаетесь, як Батько ним керує. Звичайно, Вас цікавить, чому та як авто їде, та як воно побудоване. Два новачки з Монреалу в Канаді теж дуже цим зацікавилися й тому їх Батько,

доктор Юрій Левицький виписав їм, як звати по-українськи поодинокі частини авта. Ці записки передав читачам „Готуйся”, щоб вони їх знали та вживали:

1. Шофёр, водій — driver
2. Мотóр — engine
3. Трансмiсія, передатний валець — transmission
4. Гальма — brakes
5. Кёрма — steering wheel
6. Олія для мотóру, олива — motor oil
7. (Гумóва) шiна, опона — tire
8. Вимикач — switch
9. Акумулятор — battery
10. Динамо — generator.

Мал. Ксеня Клофас

РОСТИК і КОСТИК

(Продовження)

Вмить зашуміло та загуло, аж віддиху хлопцям не стало, але звір на щастя кудись пропав, мов під землю запався.

— Це був мамут! — гукав Костик крізь клекіт вітру. — Я пригадую, що бачив такого раз на образку. Це ми були мабуть у камінній добі, бо опісля мамути вигинули!

— Мені байдуже, як його звати та з якої він доби! — відгризався Ростик. — Якби був нас розторощив, не було б різни...

Та в цю хвилину щось задзвеніло, захрупотіло і заскреготало під колесами. А хлопці почули, що зверху і знизу і з боків сипляться на них, мов град, якісь черепки. Спершу їм не знали, що їм даліше робити та боялися їм ворухнутися, щоб знов якої біди не було. Аж коли один черепок, що впав Ростикові за комір новацької сорочки, почав надто дошкульно колоти спину, Ростик не втерпів і наважився його виняти звідтіля. Та тільки став обертати його в руках, як Костик вихопив його у Ростика з рук та став розглядати.

— Поглянь, як гарно він розмальований! Червоним, білим, чорним... — Костик із зацікавлення так вертівся, аж з голови посипалися йому черепочки та

кришки глини, що там застрягли були у волоссі. — Поглянь, взір іде безконечником, звиваючись у кружечки, а по середині намальований якийсь звір, щось ніби собака... Я розглядав батькову книжку, що зветься „Археологія“, і там були намальовані теж такі черепки. Так колись розмальовували посуду в Україні. Дуже давно, біля двох тисяч років перед народженням Христа. Тепер називаємо ці часи „трипільською добою“, бо в селі Трипільлі біля Києва викопали вперше...

— Чи Три-, чи Чотирипільля, мені не цікаво! — перебив його Ростик. — Я лиш хотів би знати, що нам тепер робити, коли займали в цілий склад оцих мальованих горшків і побили їх на черепки! За це ж нам ці твої трипільці не подякують!

Але Костик не дуже й слухав братового воркотіння. Він став розглядатися, бо все тут кругом було таке цікаве. Недалечко стояла ціла оселя із хаток, виліплених зверху глиною та накритих дахами із солом'яних сніпків. Хати стояли двома кругами, більший довкруги меншого, а внизу цілу оселю опливала річка. За річкою паслися корови, одні чомусь дуже великі, другі маленькі, а довкруги них вганяло декілька здоровених собак. Поза

оселею росло якесь збіжжя, тільки Костик не міг пізнати, чи це пшениця, ячмінь, чи просо, бо про них знав тільки з книжок. Це збіжжя жала дівчина, може така завелика, як обидва новаци. Була вдягнена в сорочку з грубого полотна з якимись дивними нашивками. Довге волосся спадало їй на плечі. А замість серпа жала чимсь, що дуже нагадувало кістку якогось великого звіря, мабуть вигострену на одному березі.

Костик був би ще далі розглядався, але Ростик штовхнув його легенько під бік. — Слухай, а чи не найкраще було б нам чкурнути звідсіля? Якщо так промчимося через кілька сторіч, то там вже ніхто не згадуватиме нам про ці горшки!

— А ти ж як хотів, — обурився Костик. — Накоїти лиха і втікти? Таж за це тобі братчик мінусів наставив би, що не міра! Найкраще зараз спитаймо цю дівчину, чиї це були горшки, а тоді підемо й препросимо...

Чи радив був цьому Ростик, чи ні, досить, що вискочив за Костиком із авта та подався до дівчини. Костик перший підійшов, поклонився чемно та спитав... але тут саме сталася найдивніша річ: він почув, що говорить якоюсь іншою мовою, не так, як з батьками чи в школі українознавства. Але якось сам говорить, і знає, що й як сказати, та й дівчинка зрозуміла його зараз.

Мал. Ірка Савойка

— Ось у цій хатині живе наша бабуся. Вона найстарша в цілому роді і ми всі її слухасмо. Це вона звеліла тітці ліпити горщики, розмалювати та поставити, щоб просохли, поки випалимо їх у вогні.

Дівчинка ввійшла в хату, а Ростик з Костиком за нею. Спершу мусіли розглянутися добре, бо світло входило в середину тільки малим круглим отвором у стіні напроти дверей. Ще трохи розсвічувало нутро хати багаття, що його видно було крізь півкруглий отвір у печі. Хлопці побачили аж через хвилинку жінку, що клячала над вижолобленим каменем, ніби великою мискою та щось завзято розтирала в ній другим, круглуватим каменем.

— Це моя мати, — пояснила дівчинка.

— А що вона робить? — мусів знати Костик.

— Тре зерно, щоб була страва. А це моя і наша бабуся, — пояснила дівчинка. І показала стареньку жінку, що напівлежала на глиняному ступені біля печі.

Мал. Ірка Савойка

Хлопці поклонилися низько і хвилину не знали, що та як їм говорити. Ростик спершу хотів бути дуже відважний, але зараз же сховався за Костика, коли бабуся зморщила гнівно брови та спитала дівчинку:

— А кого це ти привела до нас? Чи не з ворожого вони племені? Бо щось я їх досі в нас не бачила!

Тоді вже Костик став відповідати, мов із книжки читав:

— Ми не з ворожого племені, а з того, що й ви, з України...

— З України... — задумалася бабуся... — це ж мусить бути

десь далеко, бо я про таку країну ніколи не чула. А чула я багато на своєму довгому віку...

— Ні, бабуся, це та земля, де ви живете. Тільки... ах так, я аж тепер пригадав! Тепер вона ще не зветься Україна! Так назвуть її аж за тисячі років. А ми ваші далекі пра-пра-правнуки і приїхали сюди, щоб відвідати наших предків. А ваших прегарних горшків ми справді не хотіли бити. В нас і сьогодні виробляють посуд для прикраси домів з такими самими взорами, справді...

— Так, так, ми не хотіли, — впевняв і Ростик цією дивною мовою. — А ми... ми за те щось вам дамо... — і виїняв з кишені свій ніжик, гарний, складаний, що його мав цього року з собою в таборі.

Бабуся взяла ніжик та попробувала пальцем вістря.

— Добрий, дуже добрий! — сказала. Щоб такий зробити з кременю, треба цілу зиму гострити його. Навіть з того рудого металю, що його приносять із-за гір, такого гарного не було б...

Та в ту мить під хатою розлігся голос трубки з їх авта. Хлопці ледве встигли поклонитися та мов опарені, вибігли з хати. А там біля авта стояло мале козеня та „дуцало” носиком в саму середину керми, де був гудзик від трубки. Довго прийшлося відтягати його від авта, навіть і дівчинка помагала, та сміялася разом з ними, бо ще не відвернули-

ся, а козеня було знов же біля трубки. Аж нараз сталося щось куди гірше: коли його відігнали від керми, вона схопило ротиком „чарівний” гудзик. Колеса закрутилися, і Ростик з Костиком ледве встигли вскочити в авто, коли все стало зникати. Ще бачили, мов в імлі, дівчинку, що держала в руках непослушне козеня, і собаку, що завзято гавкав, занепокоєний незвичним гамором. А далі знов усе кудись пропало. А коли Костик трохи очунав від несподіванки та став оглядати нутро авта, побачив за-

раз біля себе щось дуже дивне: це була така хатка, як саме бачили у трипільському селищі, тільки мала-малесенька, що в один кулак можна взяти, і стояла на чотирьох маленьких ніжках. Але стояли в ній і піч і великі розмальовані горщики рядочком, і навіть були глиняні фігурки-постаті матері при розтиранні зерна і бабусі на лаві.

— Бачиш, це мабуть дівчинка залишила нам цю пам'ятку! — крикнув Ростикові, але той за гуркотом мабуть не почув.

(Продовження буде)

Новаки „Степові зайчики” з Нью Йорку, що здобули перше місце у змаганні за передплати на новий рік. Стоять — перший ряд, зліва: Нестор Близнак, Олег Декайло, другий ряд: Олег Воловодюк, Ростислав Декайло, Юрій Стахів, Юрій Яремович. Найвище стоїть: Богдан Пих. Славно, „Зайчики!”

ЩО ПИШЕ МИШКА-ГРИЗИКНИЖКА

Дороге Новацтво!

Ой, аж лапки мені сверблять, так дуже хочу розказати Вам пригоду, що трапилася мені.

Ось послухайте: сиджу я в своїй норі, тепло мені, затишно, ще й великий кусок доброго швейцарського сира жде мене на полиці. Ну і, як звичайно, читаю собі українські книжечки. А надворі мороз, сніговія, що й кінчика носа не показуй. Рада я, що в мене в норі так тепло, мило та спокійно, коли це нараз: стук, стук! І на порозі стає моя сусідка, Мишка-Крутихвістка. На голові в неї сороката шапочка сміхунця, на шиї широкий, морщений комірець, навіть на хвостіку зав'язала собі велику рожеву кокарду.

— Доброго здоров'я, Гризикнижко! — каже. — І хай всі коти здалека оминають твою хату. (Бо так велить говорити наш мишачий звичай).

— Здорова була й ти, Крутихвістко! — відповідаю. — А з яким добром приходиш у таку завію? Ось сідай та розгощуйся в мене!

Але де вже Крутихвістці сидіти спокійно!

— Спасибі, каже, але мені сідати ніколи. Це я тільки вскочила на хвилинку, щоб забрати тебе зі собою на забаву.

— Куди, куди? — аж питаю, бо думала, що не дочула. — На яку там забаву?

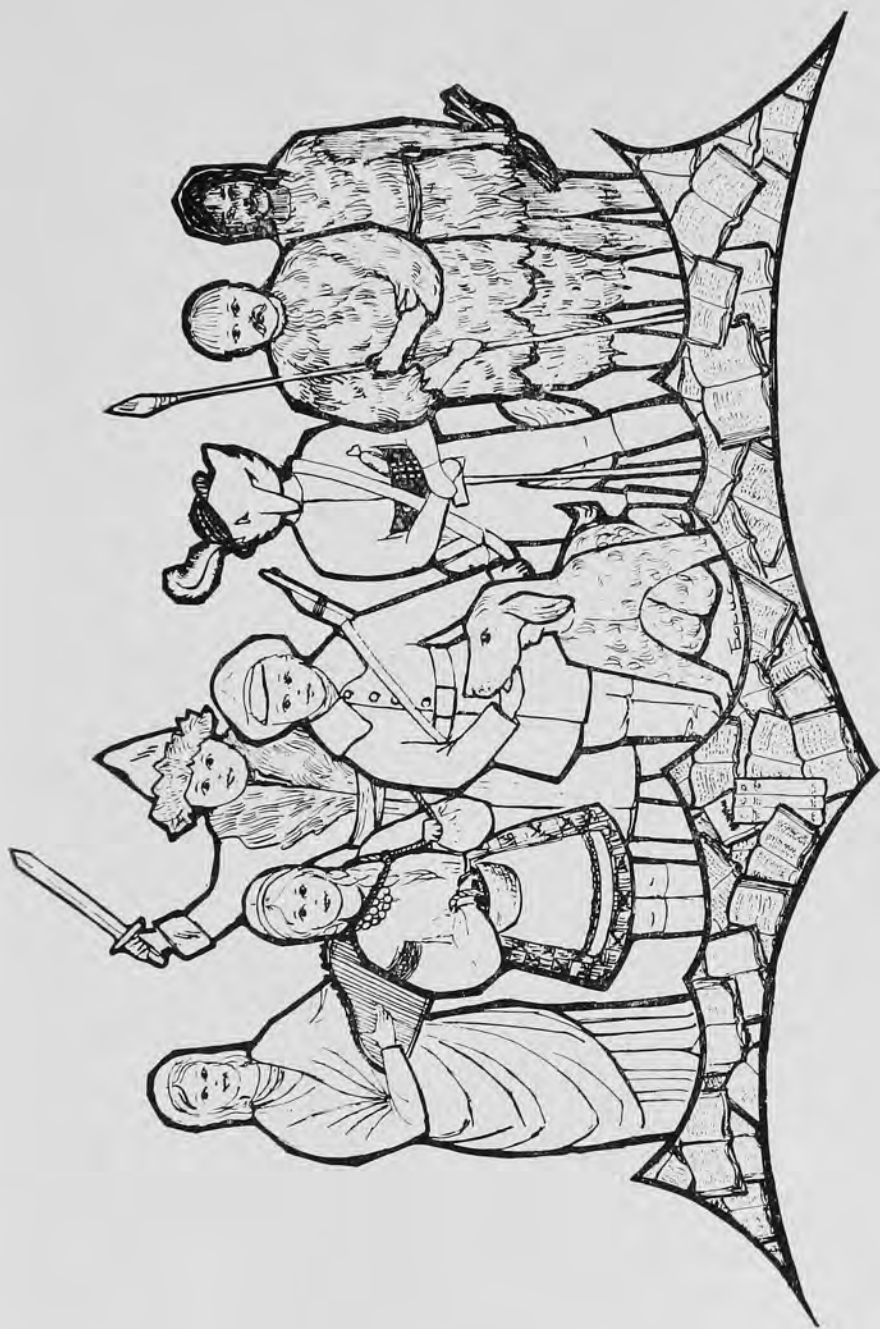
— На новацьку, а на яку ж би? — каже. — Тепер, поміж Різдом та Великим Постом, як це називають „у м'ясниці", всі влаштовують забави. А наше новацтво влаштовує її саме сьогодні.

— Правда, я люблю побувати поміж новацтвом, — кажу. — Була цього року на їх „свічечці", сиділа під ялинкою так, що ніхто не бачив. А коли новацтво збиралося на святочний наказ в день 22 Січня, то приглядалася із дірки під порогом. Але забава?! Хіба годиться йти на якусь там забаву такій поважній та освіченій мишці, як я, та ще й співробітниці „Готуйся"?

— А хіба ж забава щось таке, що туди йти не годиться? — зацокотіла Крутихвістка. — Якби це було щось зле, то новацтво не влаштовувало б! А якщо ти вже така вперта, то я тобі ще щось скажу: це саме й буде „забава книжок". Ага, тепер тобі вже цікавіше стало, а бачиш!?

— Ну, покищо ще нічого не бачу! — відповіла я ніби байдуже, щоб вона не пізнала, як цікавість проймає мене аж до кінців кігтків на лабках.

— Оце я й кажу! — не залишала мене в спокою Крутихвістка. — Звісно, що коли не підеш, то взагалі нічого не побачиш! А там кожний новак та новачка будуть передягнені за якусь поstattь з котроїсь української дитячої книжечки. Коли добре на-

танцюються, будуть переходити сценою, а всі вгадуватимуть, за кого вони передягнулися, та з якої книжки.

— Коли так, то я мушу там бути! — аж вигукнула я.

— Ось так треба було й зразу казати! — повеселіла та завертілася Крутихвістка.

— А я тут тобі й одяг пристарала!

І взялася вона за мене бідну. Виціткувала мій кожушок, щоб гарно блищав, а потім почала надягати на мене якісь стрічки, то мережива, то серпаночки, що я сама себе не могла пізнати. А коли ще вилила на мене з пів плящини якихсь пахоців, то мені справді аж в очах потьмарилося. Та чого вже не перетерпиш, щоб лиш бути на книжковій забаві!

Та й ця моя мука якось щасливо покінчилася і ми побігли щосили темними підземними хідниками. Крутихвістка так поспішала, що я ледве наздоганяла її.

Ну, і прийшли ми на забаву. І приглянулися всьому, а коли вже діти розійшлися додому, то й втяли ми обидві козачка у порожній залі!

Та того всього, що я там бачила — не сила описати. Навіть і не пробуватиму. Попрошу тільки сестричку Лесю, щоб вмістила зараз біля мого допису малюнок, як то ми були на забаві. Там я змалюю й найкращі одяги, що були. Та що я таке понаписувала?! Звичайно, не сама змалюю,

а попрошу мою посестру, Мишку-Малютку із Торонта, щоб вона все як слід змалювала. Бо всі костюми були так складненько пошиті, що я зараз розпізнала, хто та з якої книжечки. І Ви певно пізнасте, тільки добре пригляньтесь! Я могла б Вам, звичайно, це сказати, але таки краще буде, коли відгадасте самі. Бо тоді братчик Ірко зачислить Вам точки, як за добрі розгадки загадок, то може й нагорода Вам дістанеться.

Так, отже, пригляньтесь пильно, та мене, Мишку-Гризикнижку, добром згадуйте!

Ваша Мишка

Новацтво не забуває про свої табори впродовж цілої зими. Навіть ще тепер „Готуйсь” дістав дописи із табору в оселі „Зелений Яр” біля Дітройту, в Америці:

Дорогий „Готуйсь”!

Цих вакацій я провела чотири тижні в таборі в оселі „Зелений Яр”, на посілости Діброва біля Дітройту. Наш табір називається „Для Тебе, Україно”. А рої називалися так: „Галичанки”, „Гуцулки”, „Лемкині”, „Буковинки”, „Подольанки”, „Киянки”, „Бере-

жанки" і „Поліщучки". Новачки з'їхалися на цей табір з різних міст Америки й Канади.

Я належала до роя „Лемкіні". До мого роя належали: Ліда Скуб'як, Кароліна Арчинська, Маруся Бачинська, Інька Макогон, Дарця Зелена й Марта Дзюбановська. Наша сестричка називалася Муня (Дарія Кульчицька).

Цьогорічний табір був дуже гарний і ми всі дуже зжилися. Кожен рій мав свою криївку, яку старався якнайкраще влаштувати. Наш рій мав дуже гарне місце в затишку поміж густими ялинками. В криївках відбувалися рові сходи. Аж при кінці табору можна було оглянути криївки інших роїв.

Не бракувало й пригод в табо-

рі. Одної ночі наше шатро замочило і Ліда, що спала біля мене під стінкою шатра, промочила ціла та мусіла втікати до бараку. Одного ранку хтось невідомий повикрадав юначкам із поблизького табору однострої, а вони думали, що це ми зробили. Тому позабирали нам наші. Ну й було сміху, коли деякі юначки появилися на збірці в куценьких новальких одностроях.

Пересилаю розв'язки загадок з чисел за жовтень та листопад. Мущу сказати, що вони були доволі важкі і я мусіла просити маму, щоб мені трохи допомогла.

Щирий привіт „Готуйсеві" за-сплас новачка-орля

Леся Роздольська

Архископ Української Православної Церкви в США Мстислав — почесним гостем у новацтва в Бостоні.

Леся разом з Мамою добре розгадали загадки: хрестиківку „Пластова виставка“, речення з „Поучення“ Володимира Мономаха та „перехитрили Хляпа“ — вгадуючи назви всіх книжечок, що то приніс Святий Миколай новацтву, і їх авторів.

Новачка **Наталка Стрілецька** з роя „Жайворонки“ з Монтреалу теж добре „перехитрила Хляпа“. Після розгадки вона пише:

Тепер, мій „Готуйсю“, я хочу написати щось про себе. Я здо-була цього року другу новацьку пробу. Дістала теж відзначки вмілости: таборовички, танцюристички, читачки і листувальнички. Відтепер буду підготовлятися до третьої проби та дальших вмілостей. Літом після табору перейду до юначок.

Готуйсь!

Юне орля **Наталка Стрілецька**

Новак **Чорний Ведмідь** із роя „Ведмеді“ в Сент Кетринс, Канада, розв'язав добре загадку про книжечки з числа за грудень, тільки не подав авторів книжечок. Він пише, що дуже хотів би дістати книжечку - нагороду під ялишку. Хоч на цей раз це йому не вдалося досягнути, та коли буде далі пильно розгадувати, певно колись дістане. Тільки не покидай цього діла, Ведмедичку!

Вітасмо новачок з Англії!

Як знаєте, наші новачки і новачки живуть теж в Англії та по-

вакують так само, як і інше українське новацтво в цілому світі. А оце „Готуйсь“ вперше дістав листи від новачок з Англії:

Настав Свят-Вечір.

В хаті було багато роботи. Мама варили борщ, а Ірка робила голубці і мала терти мак до куті. Коли Мама покінчили варити борщ, почали ліпити вареники. Коли ми всі покінчили наші роботи, почали робити пампушки. Ми всмажили їх дуже багато і на цьому покінчили наші приготування. Тоді Мама накрили стіл, а я принесла свічку з другої кімнати. Коли ми всі були готові, стали кругом стола й помолилися. Тоді Тато привітали нас словами: „Христос Родився!“ А ми відповіли: „Славте Його!“ — і посідали за стіл та стали вечеряти. Спершу їли борщ, опісля голубці, вареники і кутю, а накінець Ірка й я дістала горіхи, цукерки та шоколяду.

Після вечері ми пішли колядувати з нашим Учителем на нашу школу. Ми колядували такі коляди: „Во Вифлеємі“, „Небо і земля“, „Бог Предвічний“. Коли ми обійшли всіх з колядою, була вже десята година вечора і час було повертатися додому. Так ми відсвяткували Свят-Вечір.

Новачка **Анна Лаврів**
із Брадфорду, Англія

ЛЮБИТЬ РІДНЕ СЛОВО

Як бачите, в середині загадки стоїть портрет Тараса Шевченка. Неважко догадатися, що напис кругом, це буде уривок із його вірша. Треба починати його читати від букви „Н” вгорі і далі йти в такому напрямку, в якому посуваються стрілки на годинни-

ку. Але самі зараз побачите, що не можна читати букву за буквою, бо так вони нічого не значать. Отже треба завжди пропускати кілька букв (але завжди однаково) і тоді відчитасте. А скільки букв пропускати, згадайте самі!

Подав братчик Ірко

БЕРЕЗЕНЬ

НЕ ДІЛЯ	ПОНЕДІЛОК	ВІВТОРОК	СЕРЕДА	ЧЕТВЕР	П'ЯТНИЦЯ	СУВОТА
1	2	3	4	5	6	7
8			11	12	13	14
 15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	 27	28
29	30	31				